

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 22. — ŠTEV. 22.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 27, 1928. — PETEK, 27. JANUARJA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Važni sklepi panameriške konference.

VAŽNA SANDINOVA POSTOJANKA V ROKAH AMER. MORN. VOJAKOV

Mehika se je pridružila Argentini. — Visoke carine ovirajo trgovino. — Ecuadar kot prvoboritelj Washingtona. — Mornariški vojaki zavzeli najvažnejšo Sandinovo postojanko.

HAVANA, Cuba, 26. januarja. — Mehika se je pridružila Argentini v zahtevi, da se sedanjo konferenco in panameriško konferenco v Washingtonu opolnomoči, da razpravlja o sredstvih za znižanje ali odpravljanje visokih carin, ki ovirajo medameriško trgovino.

Zastopnik Mehike, Salvador Urbina, je podprl izvajanja voditelja argentinske delegacije, Puerreydona. Puerreydon se je zavzel za določanje carin na principu enakosti.

Urbina se je pritožil, da se niso resnični temeljni gospodarski problemi novega sveta na programu konference. Panamerikanizem se ne more posrečiti, če se enostavno ignorira najbolj važne faktorje v odnosih posameznih dežel.

Mehiški delegat se je zavzel nato za mehiški predlog, ki se tiče reorganizacije panameriške unije. Bistvena vsebina tega predloga je, naj se predsedstvo administrativne oblasti in generalno ravnanje alfabetično izmenjava med vsemi deželami unije.

Administrativna oblast panameriške unije je sestavljena iz poslanikov latinsko-ameriških držav, ki so akreditirani v Washingtonu. Ta oblast si vedno izvoli svojega lastnega predsednika in podpredsednika, namreč vedno ameriškega državnega tajnika.

Sedanji generalni ravnatelj unije je dr. Leo S. Rowe.

Zastopnik Ecuadara je nasprotoval mehiškemu predlogu, da bi imenoval latinsko-ameriške dežele posebne zastopnike za administrativno oblast. Rekel je, da se lahko zaupa latinsko-ameriškim diplomatom, da bodo stavili interese svojih dežel preko morebitnih bojazni, da bodo vzbudili nevoljo ameriškega državnega departmanta.

Urbina je ponovil nato, da je gospodarska enotnost najboljše jamstvo miru in ključ k uresničenju panamerikanizma. Gospodarske ovire morajo pasti, predno se more uresničiti panamerikanizem.

MANAGVA, Nicaragva, 26. jan. — Ameriški mornariški vojaki so zavzeli najmočnejšo Sandinovo utrdbo na gori El Chipoto.

Opazovalci, ki so letali v aeroplanih nad dotičnim ozemljem, so sporočili, da je uničilo 400 mornariških vojakov pod poveljstvom majorja Archibalda Younga vse utrdbe na El Chipoto.

Generalni major Lejeune, ki sedaj inšpicira ameriški mornariški zbor v Nicaragvi, je bil večeraj častni gost col. E. R. Beadle-a, načelnika nicaragvske narodne garde. Vse vesti, da so ameriški vojaki ujeli ali ubili generala Sandina, so se izkazale kot neresnične.

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Tukajšnji oficijelni krogi so prepričani, da zaenkrat ne bo treba pošiljati nadaljnjih ojačenj v Nicaragvo.

Sila mornariških vojakov, ki je sedaj zbrana tam, je povsem kos položaju.

Zanimivo predavanje.

Dr. Kosta Todoroff, bivši bolgarski minister in izredni poslanik v Beogradu, bivši delegat pri Ligi narodov in eden prvakov Bolgarske Kmetijske Stranke, bo predaval v nedeljo dne 29. januarja ob treh popoldne v Čehoslovaškem Delavskem Domu (347 E. 72. Street, New York City) o "Problemih mira na Balkanu".

Predavanje obeta biti jako zanimivo. Upati je, da bodo navzoči vsi, ki se zanimajo za razmere v Jugoslaviji in na Bolgarskem. Vstopnina brezplačna.

Delavska vlada na Norveškem.

OSLO, Norveška, 25. januarja. Vsi znamenja kažejo, da bo dobila Norveška v kratkem svojo prvo delavsko vlado. V dveh glavnih potezah bo ta vlada slična vladi McDonalda v Angliji. Vlada bo so-razmerno konservativna ter ne bo imela v parlamentu nobene samostojne večine, ker ima norveška delavska stranka le 62 sedežev, do čim imajo združene buržujске stranke 82 sedežev.

BOMBNI NAPAD V CHICAGU

Zločinske tolpe so napadle z bombami dva svoja sovražnika v Chicagu. Porušena sta bila domova dveh Thompsonovih uradnikov.

CHICAGO, Ill., 26. januarja. — Čikaški gangsterji so se osvetili danes z dinamitom nad poskusi mestne administracije, da zatrti zločin.

Odgovor na izjavo župana "Big Bill" Thompsona, da je treba končati terorizem zlačinjskih gang, je prišel v obliki dveh bombnih eksplozij ob domovih dveh najbolj tesnih sodelavcev Thompsona.

Charles Fitzmoris, občinski kontroler ter drugi v činu za županom, je bil cilj prve eksplozije. Spreddnji del njegovega doma je porušila dinamitna bomba, katero so vrgli neznanci iz avtomobila malo po polnoči.

Fitzmoris, njegova žena, sin in kuharica so bili v hiši ob času eksplozije, a nikdo ni bil ranjen.

Druga bomba je bila namenjena ali dr. Reidu, ki predstavlja si Thompsona, ali pa Johnu Allenu, kandidatu za mesto aldermana.

Bomba je eksplodirala med hišama, a je napravila le malo škode. Policija je mnenja, da je bila namenjena dr. Reidu.

USMRČENJE KITAJSKEGA GENERALA

Pekinški general in štirje častniki so bili usmrčeni. — Dr. Vu in Sun na misiji v Evropo in Ameriko.

PEKING, Kitajska, 26. jan. — Včeraj je bilo oficijelno objavljeno usmrčenje generala Čen Šu Šianga, glavnega inšpektorja orožnikov v Pekingu, in štirih njegovih častnikov.

Čen je bil pred kratkim aretiran, ker je dal aretirati dobrostoječe meščane na temelju lažljivih obdolžitev, nakar jih je izpustil, potem ko so plačali visoke svote denarja.

Čen in njegovi štirje častniki so bili usmrčeni v nedeljo.

ŠANGHAI, Kitajska, 26. jan. — Delegacija petnajstih znanih Kitajcev, katerim načelujeta dr. Vu, prejšnji minister vlade v Nankingu ter prejšnji finančni minister ter sin pokojnega dr. Sun Jat Sena je odpotovala včeraj iz Šanghaja s parnikom "President Wilson".

Delegacija bo preživela en mesec v Indiji, nakar bo odpotovala v Evropo in pozneje v Severno, Centralno in Južno Ameriko.

Neoficijelni namen obiska so pogajanja glede neenakih pogojev s Kitajsko ter ustanovljenje odnosa med vlado v Nankingu ter različnimi deželami.

Voditelja delegacije izjavljata da upata, da bosta razpravljala v Washingtonu z vladnimi zastopniki glede revizije pogodb. Dr. Wu je rekel, da upa, da bo delegacija lahko kmalu položila temelje za snake pogodbe z različnimi vladami.

MUSSOLINI SNUBI ROMUNSKO

Druga evropska glavna mesta zasledujejo z veliko pozornostjo pogovore, ki se vrše v Rimu med Mussolinijem in Titulescom. Romunska bi Mussoliniju dobro služila pri njegovih spletkah na Balkanu.

RIM, Italija, 26. januarja. — Nikolaj Titulescu, romunski minister za zunanje zadeve, ki potuje po evropskih glavnih mestih, je imel včeraj dolgo konferenco z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Ugotovil je pozneje, da je razpravljala z Mussolinijem glede najboljšega načina, kako izboljšati odnose med Romunsko in Italijo. Razpravljala sta tudi glede glavnih vprašanj, ki niso še rešena med obema deželama. Titulescu pa ni hotel razkriti predmetov, o katerih sta razpravljala z Mussolinijem ter tudi ne sklepov, do katerih sta prišla.

Nobenega dvoma ni, a si Italija želi, da bi igrala Romunska važno vlogo pri načrtih in mahinacijah Mussolinija na Balkanu. Italijanski in romunski narod sta si sorodna, in položaj Romunske na drugi strani Balkana in z izhodom na Črno morje bi delal Romunsko važno zavezništvo v slučaju kakih zapletov na Balkanu. Romunska pa ni bila nikdar, posebno ne v zadnjem času naklonjena Italiji in njenim penetracijskim načrtom. Vedno se je nagibala proti Parizu in mali antanti.

Odnosaji Italije z Romunsko so bili izvrstni tekom ministrskega predsedništva Averescu. Po strogo glavljenju slednjega pa je dobila zunanja politika Bratianu odločno proti-italijanski značaj.

Očividni dokaz te izpremenjene politike je bilo prekinjenje pogajanj za italijansko-romunsko trgovsko pogodbo. Kljub pogodbi prijateljstva, ki veže obe deželi in kljub temu, da je Italija priznala romunsko aneksijo Besarabije, so bili odnosaji med obema deželama vse prej kot zadovoljivi.

V zadnjem času pa je bilo opaziti izpremembo v stališču Romunske napram Italiji. Ton romunskega časopisja se je popolnoma izpremenil in opaziti je znake, da se hitro bliža sporazum med Italijo in Romunsko.

Senator Harrison ne bo kandidiral.

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Senator Pat Harrison iz Mississippija je danes odločno zavrnil vse govornice, da se bo zavzemal za nominacijo na prihodnji demokratiški narodni konvenciji.

Slike o rokoborbi dovoljene v Ohio.

COLUMBUS, Ohio, 26. jan. — Državni cenzor, kojega naloga je tudi cenzurirati kinematografske slike, je dovolil, da smejo kinematografi razkazovati Dempsey Tunneyev rokooborbo. Dosedaj je bil ta film v državi Ohio prepovedan.

Porurki premogari ne bodo obnovili dogovora.

ESSEN, Nemčija, 25. jan. — Strojovna organizacija premogarjev v Porurju je včeraj sklenila obvestiti podjetnike, da ne bo obnovila dogovora glede delovnih ur in mezd, ki bo potekel dne 30. aprila.

PROCES PROTI HICKMANU

Novi sodnik je otvoril proces proti morilcu, kate-rega baje plašijo "prikazni". — Mladenič le malo upa, da bo mogel uiti vislicam. — Sodnijsko poslopje je močno zastraženo.

LOS ANGELES, Cal., 26. januarja. — Edvard Hickman je nadaljeval danes s svojim bojem za življenje pred novim procesnim sodnikom.

Odvajalec in morilec dvanaestletne Marion Parker je bil očitno le malo vzradočen nad zmago svojega zagovornika, ki je dosegel, da so postavili na mesto sodnika Hardyja nekega drugega, ker ima Hardy baje predsodke proti obtoženemu.

— Jaz vem, da me bodo obesili, — je rekel Hickman. — Glejte, da bo cela stvar hitro končana.

Kar se tiče njega samega, je prepričan, da ga bo novi sodnik, J. Trabucco, prav tako hitro poslal na vislice kot pa sodnik Hardy.

Ko je izjavil Hickman, da se ne smatra krivim in sicer radi blaznosti, je vrzel od sebe vse prilike, da bi bil še kdaj prost človek. Najboljše, kar more sploh upati, je to, da ga pošljejo v azil za blazne, a najhujše je seveda obešanje.

Cepprav je bilo opaziti nekaj presenečenja med odvetniki nad lahkoto, s katero se je posrečilo zagovorniku Hickmana, mlademu Walshu, doseči odstranjenje sodnika Hardyja, so vendar izjavili, da ni hotel sodnik Hardy opustiti nobenega dvoma v duhu javnosti glede nepristranosti in pravičnosti procesa. Dejstvo, da je sodnik odstopil, je odstranilo enega razlogov, na katere bi se lahko zahteval priziv v slučaju, da bo morilec spoznan krivim.

Običajne straže so obdajale sodno poslopje že zgodaj danes zjutraj, da nastopijo proti ljudskim množicam, ki se bodo gotovo zbrale, kakor hitro se bo proces v resnici pričel. Številni ljudje so kritizirali obrambo, ki je naprosila za odstranjenje sodnika Hardyja. Sodnik Hardy je namreč znan kot nasprotnik smrtnih kazni.

Zračni "flivver" nadaljuje s potovanjem.

SPARTANSBURG, S. C., 26. januarja. — Flivver aeroplan z dvema cilindroma, katerega vozi Harry Brooks kot pilot, je odletel od tnkaj ob tričetrt na devet proti Washingtonu, na razdaljo 400 milj.

Norveška dobila delavsko vlado.

OSLO, Norveška, 26. januarja. Danes je bila stvorjena prva norveška delavska vlada. C. Hornsrud je ministrski predsednik in profesor Edvard Bull minister za zunanje zadeve.

VIHARJU JE SLEDIL MRAZ

Mrzli val, ki se je pojavil v New Yorku, je končal divjanje močnega vetra. Tekom viharja je bilo poškodovanih 43 ljudi.

Mrzli val se je pojavil nad mestom New Yorkom in celo iztočno morsko obaljo. Bil je posledica celih 24 ur trajajočega viharja, ki je divjal po severo-atlantiških deželah.

Zjutraj je kazal topolmer nekako 22 stopinj, a močni veter, ki je napravil približno \$1,000,000 škode, je postal neprestano slabši.

Tri in štirideset oseb je bilo poškodovanih. Sedem ljudi je bilo nbitih v drugih iztočnih mestih in štirje so bili ubiti na jugu od močnega vetra, ki je dosegel v New Yorku naglieo stotih milj na uro. V New Yorku ni bilo nobenega smrtnega slučaja iz tega vzroka.

En moški je bil ubit v Bostonu, ko ga je podrl veter na tla.

Škoda na lastnini sega od Cape Hatteras pa do Nove Škocije ter vključuje prušene brzobavne zveze, poštna posloja poškodovane in potopljene lalje ter nebroj ubitih šip.

Edinole v New Yorku je bilo po-bitih šip v vrednosti treh ali štiristo tisoč dolarjev. To predstavlja največjo izgubo te vrste izza Black Tom eksplozije dne 30. julija 1916. Gornji del države New York je obiskal blizard, ki je zametel ceste ter oviral parobrodstvo na velikih jezerih.

Pristanišče New York je bilo pozorišče velikanske zmede in edini varni pristan je bil v East Riverju. Zadnji vihar je bil najmočnejši izza leta 1915, ko izjavljajo vladni izvedenci.

ROJAKI. NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo nesljivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lire	
Din. 1,000	\$ 18.40	Lir 100	\$ 5.80
Din. 2,500	\$ 45.75	Lir 200	\$ 11.50
Din. 5,000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95
Din. 10,000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75
Din. 11,110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687 NEW YORK, N. Y.

**POSEBNI
PODATKI**
Priloge k temu listu
slovenskih dolarjev
in jugoslovanskih
italijskih marok
slo: s s \$25, ali
manj znesek 75 centov;
od \$25, naprej
do \$500, po 3 cente
od vsakega dolarja.
Za vsake svote po pl.
mestnem doplogu.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VDOVA NA POTOVANJU

Prvič sva se srečala na parniku, ki vozi iz Neapela na Capri, kati tudi meni je bilo sojeno dolgočasiti se na tej poti povprečnih turistov, ki si ne morejo misliti potovanja po Italiji brez Pompejev in neizogibnega ogleda znamenite podzemne jame. Sicer sem pa imel čisto vest. Potoval sem na otok, ker sem moral, a moja dama je menda tudi morala. Vsaj zdelo se mi je tako, ker se ni nestrno ozirala na otok. Sedela je mirno na klopi in gledala v morje, ki se je igralo z valovi.

Dvajset let se je skrivalo v lahkem sivem plašču in pod majhnim klobučkom je kraljeval zapeljiv smehljaj drobnih, brez barvila dovolj rdečih ust. Kratkčasila se je s francoskimi novinami. Groza me je obšla, ko sem opazil, da je začela čitati dolg uvodnik. Potem je prečitala površno domačo kroniko in "on dit" ter odložila novine.

Začutila je moj pogled in se instinktivno obrnila. Dve sekundi sva si gledala v oči. Električna iskra je švignila, toda užgala ni. Obrnila se je in znova je počival njen pogled na morjski gladini.

Najini pogledi se niso več srečali.

Kmalu smo pristali na otoku. Zlezel sem v čoln med zadnjimi in niti slutiti nisem, da gre z menoj še moja sosedica. Baš se je čoln zagugal pod mojo nogo, ko sem začel na stopnicah zamolkli krič. Naglo sem se obrnil. Dami je na stopnicah spodrsnila. Mornar je iztegnil roki proti nji, toda jaz sem ga prehitel. Prestregel sem damo predno je padla na zadnjo stopnico in ji pomagal stopiti v čoln.

Bila je blede in tresla se je od razburjenja. Šele v čolnu je opazila, da jo držim za roko.

Hvala, gospod, — je dejala v čisti francoski in se nasmešnila. Molče sem se poklonil. Pristali

**Tisti, ki trpite
vsled nevalgije,
prečita jte to!**

Ni vam treba prestajati še naprej teh strašnih bolečin.

Za hitro in trajno potenco zoper nevalgijo, priporočamo Johnson's Red Cross, ledični obliž. Čudežno prežene strah tega strašnega trpljenja. To zanesljivo sredstvo, ki se nikdar ne izloži, že trideset let odpravlja trpečim revmatične in protinske bolečine, umetja, jim pomirja živce itd. potom svojega hitrega in uspešnega delovanja.

Nobene skrivnosti ni v tem — zdravilo zaustavi bolečine. In vsak Johnson's Red Cross ledični obliž odpravi svojo polno moč zdravila, dokler ni obliž popolnoma dovršil svojega dela ter odpravil bolečino. Obliž, ki ga uporabljate, naj bo zagotovio Johnson's. Napreduje v vseh lekarnah.

—Adrt.

DENARNE VLOGE

PRI NAS LAHKO DVIGNETE DENAR
VSAK MESEC, NE DA BI IZGUBILI
OBRESTI ZA PREJŠNJI MESEC

Mesečno obrestovanje po

4%

Obresti tečejo od prvega prihodnjega
meseca naprej.

**SAKSER
STATE BANK**

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

se in dama je sedla v kočijo ter se mi za slovo še enkrat prijazno nasmešnila. Gledal sem nekaj časa za njo, potem sem pa odšel peš v hotel, oddaljen samo nekaj korakov od pristanišča.

Po dolgem času sem šel zopet pogledat vzhodni del otoka s Tiberijevo vilo. V hipu, ko sem hotel dati temperamentni plesalki, ki je plesala pred vilo tarantelo, dve liri, se je ustavil za mojim hrbtom avto in začel sem ženski glas.

— Monsieur X! Monsieur X! Ozrl sem se. Moja znana neznanica mi je mahala z roko. Stopil sem k avtomobilu.

— Ne bodite hudi, da vas motim, toda sofer mi je rekel, da ste pisali nekoč o teh krajih. Poznate jih torej dobro. Ali bi mi mogli pokazati, kje je metal ta grozni Tiberij ljudi v morje?

Podzavetni sadizem me je spravil v dobro voljo.

— Ah, seveda, milostiva, — sem odgovoril in skočil k avto.

Kmalu sva izstopila pri visoki skali. Pogled v globino mi je bil znan. Pač pa se je dama boječe oprijela moje rame.

— Pojdva drugam, bojim se — je dejala in stopila od prepada.

Sedla sva pod košato olivo. Led sem moral prebiti sam.

— Oprostite, milostiva, da se vam še nisem predstavil.

— Da, — mi je segla v besedo, — toda ali se vam ne zdi, da bi bilo bolje, da obdrživa imena zase? Snideva se za hip, potem se razideva, a vendar bova lahko oba ugibala in domnevala. Vse zagonetno imam rada. V tem je vsaj malo romantike in iluzij.

— Pa naj bo. Jaz sem torej neznan mož, vi pa neznan dama.

In začela sva kramljati. Povedala mi je, da ni mednarodna pustolovka, ki potuje samo zato, da doživlja razne pustolovščine, marveč, da je že dve leti vdova, da potuje po trgovskih opravkih in ne išče moža, ker po moških sploh ne hrepeni.

— In se sploh ne mislite omožiti?

— Vsaj začasno ne. Saj mi je tudi tako dobro. Sama sem, neodvisna in rada potujem. Pozimi na jug, potem na sever.

Prosila me je, naj ji povem kaj o otoku. Povedal sem ji vse, kar sem pobral mimogrede iz voličev in iz pripovedovanja domačinov. To je zadostovalo za pol ure prijetnega kramljanja.

Šele ob solnčnem zatonu sva se spomnila, da je že pozno.

— Popeljem vas do hotela, — je dejala in se obrnila k meni.

Odpejali smo se počasi po gladki cesti proti mestecu. Moja dama

je bila zamišljena jaz pa sem se pa udajal čarom onih "prijetnih občutkov, ki jih ima moški po kramljanju z lepo mlado žensko.

Njena zagonetnost me je dražila. Kaj sem vedel o nji? Samo to, da je potujoča vdova in da je prišla v Italijo po trgovskih opravkih. Bila mi je zelo blizu in neizmerno daleč.

Zaželel sem si, da bi trajala vožnja do neskončnosti toda žal, avto se je ustavil pred mojim hotelom.

Odprl sem vrata, da bi izstopil in tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovane. Dama me je prišla za glavo in predno sem se prav zavedel mi je pritisnila na usta dolg, strasten poljub. Kar sapo mi je zaprlo. Takoj nato je sedla nazaj v kot in mi pomahala z roko.

— Na svidenje, — je zaklicala, ko sem izstopil. In že je zaloputnila vrata. Avtomobil je izginil za ovinkom.

Tisto noč sem slabo spal. V sobi je bilo vroče. Vstal sem in odprl okno na morje.

Hladen morski zrak je napolnil sobo. Nad morjem je ležala temna noč in samo na Vezuvu se je tu pa zasvetilo. Doli pod skalami je šumelo morje, drugače pa je bilo vse tiho.

Zgodaj zjutraj sem vstal in šel na izprehod po obali. Po zajtrku me je obšla nepremagljiva želja, da bi se s to damo bliže seznanil.

Dražilo me je, da niti njenega imena ne vem. Kaj ko bi se obrnil na soferja, ki je naju vozil? Takoj sem hitel v hotel in ga našel za steklenico vina.

Stisnil sem mu v roko bankovec in ga vprašal, kdo je ona dama, ki jo je včeraj vezil.

— Ta? — se je začudil in me debelo pogledal. — Ne vem, kako se piše. Sicer je itak že odpotovala.

— To ni mogoče! Bil sem na obali od petih in moral bi jo videti, če bi šla na parnik.

— Da, toda odpeljala se je iz drugega pristanišča z motornim čolnom v Neapeli. Sam sva jo peljal v pristanišče.

— In se ne vrne več?

— Najbrž ne. Priljugo je vzela s seboj.

— Je vam kaj naročila?

— Ne, gospod.

Razočaran sem odšel. Na otoku mi ni bilo več obstanka. S prvim parnikom sem se tudi jaz odpeljal v Neapeli in iskal lepo neznanico, toda zaman. Nikoli več je nisem videl. Sanje in iluzije so ustvarjenje zato, da umirajo. So pač preveč krhke.

V PROPAD DEČAL Z VOZOM

Posestnik Dolane iz Konjšice je vozil z volmi orehove hlade iz gozda. Radi ozke in ledene poti je voz prav nad globokim prepadom izpodneslo in ga prevrnilo, tako da je voz potegnil s seboj tudi enega vola; drugemu volu se je k sreči odprl jarem in je ostal na poti. Posestnik, ki je voz držal, je z vozom vred pričel drčati, vendar se mu je posrečilo vjeti za neko drevo, kar ga je rešilo gotove smrti. Dolane ima občutno škodo, ker si je vol zlomil noge, voz pa popolnoma razbil in ostal v prepadu s hlodi vred.

PRAV VSAKDO —
kdor kaj išče; kdor
kaj ponuja; kdor kaj
kupi; kdor kaj pro-
daja; prav vsakdo
priznava, da imajo
čudovit uspeh —

MAJI OGLASI
v "Glas Naroda"

CAR, CARICA IN RASPUTIN

O zadnjem ruskem carju Nikolaju II. in carici Aleksandri Fedorovni je izšlo že več monografij, v katerih je opisan car kot slabik, ki je bil na eni strani pod vplivom carice, na drugi pa zloglasnega Rasputina. Carica je bila drugače zelo energična, toda Rasputin ji je popolnoma znežal glavo tako, da je počel z njo vse, kar je hotel. In preko carice je vplival v vseli važnejših zadevah tudi na carja.

Zanimiv prispevek za spoznavanje značaja zadnjega ruskega carja in njegove soproge je nedavno izdana v ruščini pisana knjiga, ki jo je spisal bivši visoki dvorni dostojanstvenik V. Burko. Burko opisuje carja kot moža mozaičnega značaja. V njem so bile pomešane dobre in slabe lastnosti. Bil je odkrit in zahrbtn, svoje glaven, zvit, omejen, odločen in o-mahljiv, grob in nežen, zvest in verolomen, skratka bil je človek, na katerega se je bilo težko zanesti. Njegova osebnost je mnoge privlačila, mnoge pa tudi odbijala. Car se ni znal obvladati, pa tudi nad drugimi ni imel oblasti, dasi je

gojil iskreno željo, da bi si podvrnil dvorne kroge. Rad je imel samo one, ki ga niso ovirali v neomejeni vladarski moči. Bil je trdno prepričan, da mu daje direktive sam Bog. Dasi je hotel biti samodržec, ni imel potrebne energije in volje. Ministri so morali pri svojih referatih vedno kratkočasiti carja s kakimi dovtipi drugače se je dolgočasil ali pa jih sploh ni hotel poslušati. Car je bil zelo vnet za

Carica je bila glede nedotakljivosti carske moči neverjetno fanatična. Hrepenela je po neposrednem sodlovanju pri vladanju, bila je zelo praktična, toda žal sužnja svojih strasti. Njena domisljivost je bila tako velika, da se je ob vsaki priliki precejevala. Svojega moža je imela popolnoma pod komando. To dokazuje njeno razmerje do Rasputina. Rasputin je imel prost dostop do carjeve rodbine in vedno, kadar je posrečal velike knežije, je položil svojo kremo na posteljo. Guvernta na carskem dvoru Tjačeva je opozorila na to carico, ki je pa odgovorila, da ne vidi v Rasputinov navadi nič posebnega. Zato se je obrnila guvernta na carja, ki je Rasputinovo navado obsedel in obljubil, da se bo pogovoril o tem s carico. Čez nekaj dni je morala guvernta zapustiti carski dvor.

Ko je nastopil menih Ilidor s senzacionalnim odkritjem o prejšnjem razubdanem Rasputinovem življenju, so preprečili skandal s tem, da so uvedli preiskavo. Car je poveril preiskavo svojemu adjutant Medniku, ki je ugotovil, da je uganjal Rasputin v času svojega bivanja v saratovskem samostanu gorostasne stvari. Adjutant je o Rasputinovi preteklosti poročal carju v navzočnosti carice in prosil naj Rasputina odlove. In res je moral Rasputin čez nekaj dni zapustiti dvor. Toda mož se je obrnil izgovorno na carico, čes, da izrazi njenemu sinu nevarnost, katero bi mogel odviti samo on. Carica je takoj nastopila z energično zahtevo, da se mora Rasputin vrniti na dvor. In slabik-car se je tej zahtevi brezpogojno uklonil.

S tem se je Rasputinov vpliv na dvoru še povečal in mož je postal zelo domisljiv. V družbi se je rad pohvalil, da izpolni carica vsako njegovo željo. Ker ni imel nobenega takta, je carsko rodbino opeto vano diskreditiral. Tako se je nekdo v moskovski restavraciji bahal da mu je naredila srajco lastnoročno Laska. Tako je namreč nazival v družbi carice. Objestni mušik je nastopal kot "božji sel" in njegovo vedenje na dvoru je postajalo od dne do dne neznošnejše. Čim večji vpliv je imel na dvoru, tem bolj se je bahal v družbi raznih pustolovcev, ki so mu pomagali izpodkopavati carsko moč in tirati rusko državo v neizogibno pogubo.

EDINI zastopnik in založnik

**FRANZ LUBASOVICH
HARMONIK**
v Združenih Državah.
ALOIS SKULJ
323 Epsilon N. Y.
Brooklyn, N. Y.
PIŠITE PO CENIK.

IGRE:

Gospa z morja, igra v 5. dejanjih	75
Jugana, Vila najmlajša, enodejanka	10
Lokalna železnica, v 3. dejanjih	60
Lothar rojstni dan, Noč na Hmeljanku	60
Navaden človek, Sela v treh dejanjih	40
Ploč, veseloligra enodejanka Bogatin in smrt, igra v 1. janju	75
Poslednji mož, veseloligra, 3. dejanja	75
Pepelnik, narodna pravljica, 6. dejanj	80
Skopuh, komedija v 5. dejanjih	75
Vesel, valka Sela v 3. dejanjih	75
Vrtinec, drama v 3. dejanjih	75
Veleja, drama v 3. dejanjih	65
Zemlja, komedija v 3. dejanjih	75

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.,
New York

MAVZOLEJ VELIKEGA KANA

Nedavno so inozemski listi poročali, da je znani ruski raziskovalec P. Kozlov našel mavzolej nekega mongolskega velikega kana, ki pomeni eno najvažnejših arheoloških odkritij v Aziji in o katerem se so, di, da je grob znanega Čingishana. Ta uspeh arheoloških raziskavanj je vzbudil med nčenjaki veliko zanimanje in na številna vprašanja iz Rusije in inozemstva odgovarja zdaj Kozlov v moskovskih "Izvestijah" kako je našel to dragoceno grobnico, ki se nahaja vrh altajske gore, visoke 2900 m.

— Na velblodih se vračam z dvema spremljevalcem iz mrtvega mesta Haha-hoto k jezeru Orok-nor — 6. julija 1926. — poše Kozlov v "Izvestijah". Utrujen se pomikamo proti severu, k mongolskemu Altaju, k tako zvanemu svetemu delu tega pogorja. Iche-bogdo. Divja pustinja leži za nami. Čez pol ure smo na znanem kraju pri rdečih skalah, kjer postavimo šotore. Tu skuhamo na hitro roko čaj, da se malo okrepčamo, potem pa nadaljujemo naporno pot. Gore so tako blizu, da se vidijo kakor na dlani. Na severozapadu se dviga glavni greben Iche-bogdo. Tik pred nami se dviga gora Puncen-obo, podobna mizi. Približata se nam dva kitajska trgovca, ki bi se rada okrepčala s čajem. Skušata nam povedati, kaj sta doživela na potovanju in izvedeti od nas novice. Ker se pa ne moremo dobro razumeti, se kmalu ločimo in Kitajca odideta proti jugu, mi pa proti severu.

Stopili smo na visoko teraso levega brega Četen-gol po gladki stezi, ki zavije kmalu od reke proti vzhodu. Gore se vedno bolj približujejo. Ob vznožju vidimo črede divjih oslov ali hulanov. Moj spremljevalec Gančurenov ni mogel premagati svoje lovske strasti. Vzel je puško in začel streljati, toda divji osli se niso dosti zmenili za strele. Tupatam smo opazili med gostim grmovjem tudi antilope. Slednje so dospeli v ozko sotesko, obdano s strmimi skalami. Karavana se je počasi pomikala dalje. Tik pod grebenom Puncen-obo smo se utaborili in ko je bila končana skromna zakuška, sem se napotil na sosedno goro. Po strmih skalah sem priplezal počasi do vrha, kjer se mi je nudil krasen prizor. Vrh gore sem namreč zagledal starodavno, grandiozno stavbo, sredi katere je stal obelisk s podobo jelena, pripravljene na skok v prepad. Zgodovinski mavzolej dominira nad vsemi stranskimi stavbami. Pri tem mavzoleju se zbirajo vsako leto lame, da opravljajo službo božjo. Molijo za večni pokoj velikega pokojnika, ki je pokopan tu na visoki gori. Lame so mi pripovedovale, da je tu gori kraljestvo velikega kana, spodaj v dolini pa bivajo skromni budistični verniki.

RAD BI IZVEDEŠ za naslov
FRANK IN MARJA SOTO-SCHEK, doma sta nekje iz Štajerske. Kdor rojakov ve za njih naslov, je prošel, da ga sporoči na naslov: **Jakob Brenčič, 172 F. Street, Johnstown, Pa.** 2x 27,28)

Agitirajte za "Glas Naroda", naj-
večji slovenski dnevnik v Ameriki.

FRANCOSKA AVIJATIKA

Costes in Le Brix sta poletela iz Pariza v Buenos Aires preko Afrike. V Panami sta se setela s držnim ameriškim letalcem Lindberghom.

Pozor, rojaki!

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar.
San Francisco, Jacob Lauslin.

COLORADO
Denver, J. Schutte.
Pueblo, Peter Cullig, John Germ.
Fr. Janesch, A. Satrik.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verblich.
Chicago, Joseph Blisch, J. Bervic, Mrs. F. Laurich.
Cicero, J. Fabien.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzele, Mary Bamblich, J. Zalelet, John Kren, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Kobal.
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovsek.

KANSAS
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagat.
Pittsburg, John Repovž.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kittimiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe.
Detroit, J. Barich, Ant. Janežič.

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, A. Panian, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Evelevh, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgol.

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisla.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Stmich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, Frank Kovgšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakšhe.
Bessmer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ijavce.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.
Conemaugh, J. Brezovec, J. Pike, V. Kovansk.

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Supančič, A. Skerj.
Forest City, Math. Lamin.
Farrell, Jerry Okorn.
Imperial, Val. Peternel.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolice, Frank Fa-renchack.

Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koshet.

Krayn, Ant. Taučelj.
Luzerne, Anton Osolnik.
Manor, Fr. Demšar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Zust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakšhe, Ig. Magister.
Vine. Arh in U. Jakobich, J. Germ, J. Pogačar.
Presto, J. Demšar.
Reading, J. Pezdire.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolice, J. Skerj, Fr. Schifrer.

West Newton, Joseph Jovan.
Willock, J. Peternel.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratinik in Jon. Koren.
Racine in okolice, Frank Jelenc.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svo-
to, katero je prejel. Zastopnike roja-
kom toplo priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za eno leto \$4.00; za pol leta \$3.00;
za štiri mesece \$2.00; za četrt leta
\$1.50.
Naročnina za Evropo je \$7. na eno
leto.

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

50

(Nadaljevanje.)

Glas strica je vzkliknil: — Noter!

— Gospod gozdarski asesor Helmut prosi za čast, da se sme pred svojim odpotovanjem posloviti od gospode.

Za trenutek je zavladala globoka tišina in Pija, ki je hitro stopila korak naprej, je videla, kako sta stric in teta, ki sta sedela skupaj pri oknu, izmenjala presenečen pogled.

Nato pa je povsila grofica s prosečnim izrazom svoje oči in njen mož je rekel z nekoliko hripavim glasom:

— Prosim naj vstopi.

Porogljiv smehljal se je prikazal krog ustne mlade deklice. Kot zmagovalno je vzplamtelo v njenih očeh.

Kakšno bo postalo to slovo! Kako strajno ponižani si bodo sedaj lahko podali izžvižgani igralci svoje roke!

Ali ni prav, če poslušam?

V tem slučaju je gotovo prav, ker je ona sama kožu, za katerega gre, katerega se je gotovo prodajalo, še predno se je ušlo medveda.

Pija je mirno prekrizala roki na prsih ter se naslonila na vrata. Na strani od nje se je nahajal majhni salon, skozi kojega odprta vrata se je moglo pregledati le majhen del salona, a se lahko razumelo vsako besedo, katero se je izpregovorilo v tem prostoru.

Kot zadoščenje je občutila, kot nekako pravičnost usode, da se lahko na ta način prepriča o njegovi krivdi, njegovi podlosti. Nobenega boljšega balzama ni bilo mogoče najti za rano, katero so ji zadali.

Koraki na hodniku, njegovi trdni in ponosni koraki, le težji, ne tako elastični kot ponavadi.

Grofovski zakonski par je vstrajal v stranski sobi, nepremično in v globokem molku. Bilo je tako tiho, da je Pija domnevala, da čuje utripanje svojega lastnega srca.

Kratko trkanje, natak, ki je odprl vrata in vstopil je Vulf-Ditrich. Mlada deklica se je bolj trdno naslonila na obod vrat, obšla jo je namadna slabost in kot senca so se prikazale pred njenimi očmi. Stisnila je skupaj zobe ter se s silo ohrabrila.

— Čujem v svoje največje obžalovanje in začudenje, da hočete odpotovati, moj dragi asesor. — je jecal stric Vilibald ter stopil posretno par negotovih korakov naproti. — Kot sem čul od Franke je vzrok vašega odpotovanja prav posebno žalosten! Sprejmite torej moj prisrčno sočutje pri teži izgubi, ki vas je zadela. Vaš brat je umrl zelo na hitro?

Nastal je majhen odmor in moža sta si stisnila roki.

Čudno, kakaj ga imenuje pod štirimi očmi še vedno "asesor"?

— Gospodična Francka vam je torej že pripovedovala o najinem sestanku na vrtu... Mister... Mister Luxor?

Kako čudno izpremenjen je zvenel njegov glas! Pri tem zvoku je čutila Pija nekak močan, temen streljaj.

Sklonila se je mehnično naprej ter zrla naravnost v obraz strica Vilibalda. Videla je, da je močno pordeel. Napravil je hitro krenje kot da hoče vreti od sebe nekaj navideznega, stopil hitro korak naprej ter razprostil, poln prisrčnega občutka, obe roki.

— Vulf-Ditrich! Ne, pri Bogu, ne morem in nočem zatajiti, da sem potem Franke izvedel, kdo da si. In ker sem te vzbujal kot gozdarskega asessorja Helmuta, te hočem tudi kot svojega nečaka pošteno ljubiti še naprej. — kajti zares, Vulf, ti zaslužiš to!

— Stric, moj najboljši stric!

Glas Vulfa se je tresel od razburjenja, vrgel se je v naročje starega gospoda ter nadaljeval z gorlo iskrenostjo:

— Bogi bodi hvala za to uro! Današnji dan mi je sicer vzel vse, kar je predpogoj človeške sreče, a mi poudaril zopet nekaj, namreč izpolnitev moje najbolj prisrčne želje, da vidim mir med teboj in menoj.

Teta Johana, ki je še vedno stala pri oknu, je pritisnila neopazna roba na oči ter stopila na stran svojega moža.

— Vulf-Ditrich, kako čudovito so božja pota, kako nepričakovana nas je spravljal skupaj in kako je določil v svoji milosti, da te je moral Vilibald, kljub vsem predsodkom in vsemu sovraštvu vzljubiti.

Pija je čutila, kako so se ji tresla kolena in nič več ni slišala, kar so govorili glasovi poleg nje. Zvenelo ji je v ušesih. Pokrila si je z rokama obraz ter omahnila na stol, ki je stal poleg nje.

Ali so se ti ljudje v resnici sedaj privikrati našli? Ali je delala stricu in teti krivico s svojim sumom? Mogoče — ah, mogoče tudi njemu?

Njegove besede ne lažejo v tem trenutku, to je čutila! Njegov srec je nankrat živje zakrčalo v srca in kesa.

In nato je čula kot v snu — daleč, povsem daleč, kako je rekel stric Vilibald:

— Da, Francka, mi je povedala vse, vse, moj ubogi dečko in obžalujem dvojno, da te kliče ta žalostna novica ravno sedaj domov. Nesporazum, ki je stopil med tebe in Pijo, je treba pojasniti če že ne trenutno pa vsaj pozneje.

— Ne, trenutno, — je hotela vzklikniti Pija. Hotela je skočiti pokonec, pohiteti proti ljubljenu, mu razprostiti roki nasproti ter vzklikniti: — Oprosti, oprosti mi... jaz... —

— Ne, stric, ne sedaj in tudi ne pozneje, — se je glasil odgovor Vulfa. — Med menoj in Pijo je vse končano!

— Dečko, kakšen pesimizem! Dekliška muha! Ti veš, da se nazarji lepih žensk izpreminjajo kot vreme v aprilu!

On je temno zmajal z glavo.

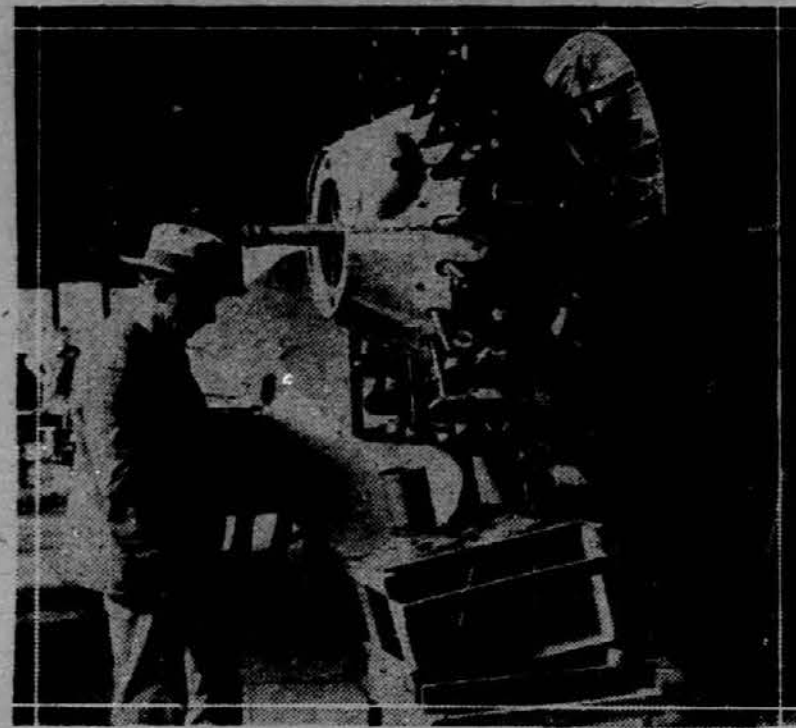
— Mogoče se izpreminjajo njeni, a ne moji! Ali misliš, da je moj ponos manj občutljiv kot pa njen? Obtožbe, katere mi je Pija zaludela v obraz, gorostasna sumišnja, s katerim mi je žalila, ne morem ovrzeti. Noheneza dokaza ni, katerega bi ji mogel staviti nasproti in mojim besedam samim ne veruje. Dokler bom majoratni dedič z Niedeke, ne morem in smem Piji več govoriti o svoji ljubezni, ne da bi pomandal pod nogami svoje čast! In smrt Hardvika mi je neizogibno naprtila breme dedščine, ki zahteva od moje žene šestnajst prednikov. — Ti si sam Niedeck, stric, ter poznaš naše geslo, ki ne trpi nobene senice na našem grbu. Če je mogla v tej uri sami dvomiti o resničnosti moje ljubezni, bo to storila vedno, dokler se bo dedič majorata potezal zanjo. Če bi hotel, bi ne mogel storiti tega!

Pija je omahnila nazaj na svoj stol. Stresla se je po celem telesu in kot kača, spolzko in mrzlo, je lezla proti njenemu sreču.

Hotela je zakričati v neizmerni bolesti, hotela je pritisniti svoji roki na ustnice ljubljene, da ne bi izgovoril strašnega, a zaman, kot ohromljeni, težki kot svinec, so odpovedali njeni udje službo.

(Dolje prihodajš.)

KAPITAN GEORGE H. WILKINS

slavni avstralski raziskovalec, inšpicira aeroplan, s katerim namerna va poleteti v ozemlje severno od Alaske.

Angleška špijonaža.

Miss Gertrude se je vrnila.

Miss Gertrude se je vrnila v Orient. In še danes živi tam. Je starejša dama, zelo vitka, posušen, stroga in zelo natančna, toda tudi precej rečna. Je zaupna sira Percy Cox-ja, vrhovnega angleškega komisarja v Mezopotamiji. Ta žena, živeča danes skromno v Bagdadu, ki je dala Angliji možnost, da je kupila za smešno ceno neusahljive petrolejske vrelce, ta žena si sama ni pridobila nobenega denarja. Dosegla je le neko gotovo karijero: Danes je voditeljica Intelligence Service-a v Mezopotamiji in nadzoruje angleški petrolej.

Že leta 1902 so prišli v Perzijo prvi inženjerji, ki jih je poslal lord Fisher in celih devet let raziskoval petrolejsko ozemlje na podlagi listine gospoda d'Areya. Od Ros Hornussa do Binder Abbasa, torej na razdalji 1400 kilometrov so napravili na tisoče preizkušenj. In to vse popolnoma tajno. Le par ljudi je pravzaprav vedelo, za koga in na čigav račun delajo ti strokovnjaki. Dokler ni bila leta 1909 kupila perzijskih petrolejskih polj novo ustanovljena akcijska družba Anglo Persian Oil Co. —

Kakor bi zamahnil s čarobno palčico, se je vse razvil. V par mesecih so stali tu črpači vodnjaki, napajajoče postaje in v perzijski zaliv so prihajale cele karavane angleških petrolejskih ladij. Ta Anglo-Persian, o katere akcionarji ni nihče vedel, je imela ogromno finančna sredstva na razpolago. Njen kapital proglaščen leta 1909 na petdeset milijonov, se je leta 1914 dvignil do svote 640 milijonov liber sterlingov. Ves trgovski svet se je strmeč vpraševal, kakšen konzorcijski nabobov se je tu spujel v tako grandiozno akcijsko družbo.

Šele 2. maja 1914. je to tajnost izdal Winston Churchill na seji svodnje zbornice, ko je s par besedami proglasil, da v Anglo-Persian Oil Co. ni niti šilina privatnega kapitala. Cela družba teh dozevnih nabobov je bila le angliška vlada, ki si je na ta način zagotovila petrolej za svetovno vojno, ki jo je tudi dobila.

Diplomatska drama v Maroku. —

Kaid z modrimi očmi.

To je bil le epilog velike diplomatske drame, kar je nekega dne napisal tajnik Njegovega Velikanstva Muley-Halifa, maroškega sultana, na krasi svilen, z ročicami navonan papir, ki še danes leži v sultanovem arhivu v Maroku.

— "Zlezo kletko, kjer je živel že pet mesecev v strahu in žalosti El Hiba Uld-Ma-El-Ainin so odnesli na dno levjega jarka. — Vrata te kletke so bila odprta. Sudanski otroci so zbadali ujetnika z železnimi drogi, da bi ga prisilili k hitrejši izselitvi iz kletke. — "El Hiba je vstal in šel do srede jarka. Pokazal je jezik par Evropejcem, ki so prisostvovali njegovi eksekuciji od strani večnaročnih uradnikov in dejal:

"Ta, kdor vidi moje lice, pozna tudi moje dušo, toda nihče pravzaprav ne ve, kaj imajo ti ljudje v svojem sreču!"

— "Potem so spustili v jarek tri saharke leve. Rogni je potleknil in zaklical, stežajoč roke, kakor bi preklinjal:

— "Ti, Raissinli, šejk Andžeraški in ti Kaid Alzerualski, Kaid z modrimi očmi, brata moja, izdala sta me!" In saharški levi so ga raztrgali."

Ta čas, ko se je ta drama odigravala v levjem jarku, je Kaid Al Zerual, oblečen v kroj angleškega generala-brigadirja užival cock-tail v najelegantnejšem baru Taugera.

Ta Kaid z modrimi očmi, ki ga je klical smrti izročeni El-Hiba v zadnjem trenutku, se je pravzaprav imenoval MacLean. Harry Aubrey MacLean je bil škotski plemič. —

Njegov oče je bil glava rodu Drummondov. Leta 1880 je zapustil Gibraltar, kjer je kot sergent učil angleške novince kako se ravna z orožjem. Kot poročnik je prešel k polku askarisov, najete garde marokanskih sultanov. Bil je dober vojak in tako se je zgodilo, da ga je opazil sultan Abd-el-Aziz. Nedolgo nato, brezdvoma zaradi dobre službe, sultan osebno izkazane, ga je ta povišal v poveljnika askarisov in kmalu potem vse rdeče garde. In tako je postal minister vojne Maghzena. Dvanajst milijonov muslimanov in sužnjev je bilo podrejeno ukazom tega bivšega angleškega sergentea, zdaj vojnega ministra.

Le en mož je podrobno poznal tajnost tega nenavadnega uspeha in nezasišane karijere. Temu možu je bil oime Arthur Nicholson. Bil je zastopnik Anglije v Tangeru in Intelligence Service-a v Afriki. Kaid z modrimi očmi, s pravim imenom MacLean je bil njegov najponižnejši sluga in podanik.

Početkom leta 1907 je MacLean pojmlil, da izgubila njegova zemlja v Maroku vpliv in da je tudi njegov pomen kot marokanskega kraljevega namestnika že v nevarnosti: Francozi so pronicali zmikom številne v deželo in na obeh straneh je grozila vojna. Do

godki so se vrstili v hitrem tempu. Francoska poročevalska služba je februarja javila, da pošilja Kaid s modrimi očmi, torej MacLean zelo pogosto emisarje k malemu razbojniškemu poglavarju v Rifu, Raissulnu, Kaidu Andžeraškemu. Enako tajno dobiva zopet MacLean poročila iz južnih krajev Maroka, ki mu jih nosi sam El Hiba Uld-el-Ainin, poveljnik neštevilnih Aisonaskih sekt. Imenujejo ga tudi Modrega brata. Tako je bil na tistem pripravljeno prolog vseh krvavih dogodkov.

Dolje pride.

SLAVNI MOŽJE ŠE PO SMRTI NIMAJO MIRU

Pariški Pantheon je impozantna zgradba, okrašena z deli slavnih kiparjev in arhitektov. Toda kaj pomaga, ko so pa grobnice, v katerih počivajo slavni možje, tako mračne, vlažne in zapuščene. Ni čuda, da zahtevajo mnoge rodobne zemске ostanke svojih članov, ki so pokopani v Pantheonu, celo čez več let nazaj. Tako se je zgodilo v rodobni Viktorja Huga in tudi v rodobni J. J. Rousseau, ki zahteva, naj prepelje zemске ostanke slavnega filozofa v grob na malem otoku v Ermenonvillu. Istočasno, ko vodi francoski tisk kampanjo za prevoz Rousseaujevih zemskih ostankov na omenjeni otok, pa propagira idejo, da bi prenesli Descartesove zemске ostanke nazaj v Pantheon.

Usoda zemskih ostankov obeh genijev je dokaj čudna. Descartes je umrl v izgnanstvu na Švedskem. od koder so prepeljali l. 1660 njegovo truplo v Francijo. Značilno je, da Ludvik XIV. ni dovolil svečanega pogreba. Descartesa so pokopali v cerkvi Saint-Etienne de Mont, dasi je bil stavljen konstituantni predlog, naj bi ga pokopali v Pantheonu, kjer so počivali Mirabeau, Voltaire, Rousseau, in Marat. Konvent je pozneje odobrila ta predlog pod pogojem, da bo na grobu izklesan napis: "Au nom du peuple française la Convention Nationale a Descartes". — Predno pa je bil ta načrt uveljavljen, se je moral Descartes preseliti iz groba cerkve St. Etienne, kajti cerkev se je začela podirati. Pokopali so ga v muzeju zgodovinskih spominov in med revolucije se nihče ni brigal za njegove zemске ostanke. Šele za časa restavracije se je zavzel zanj župnik cerkve Saint Germaine de Pres in v tej starinski cerkvi je Descartes še sedaj pokopan.

Tudi Rousseaujevi zemski ostanke niso imeli miru. Trajalo je dolgo predno je dobil grob na otoku sredi topolov, kjer je počival najprej v provizorični grobnici in šele pozneje je dobil spomenik z napisom "Tu počiva mož narave in resnice".

Na ermenovillskem otoku je samo ta grob, drugače je otok pust. Rousseau je imel tudi po smrti mnogo čestilcev. Na njegov grob so prišli med drugimi Marija Antonietta, cesar Jožef II., madame de Stael, Robespierre, Saint Just, Necker, Chateaubriand, Napoleon itd. Neki Anglež in neki Nemeč sta izvršila na tem otoku samomor, da bi mogla počivati blizu Rousseau.

NEMŠKI ŠPORTNIK KAPITAN KIRCHEISS

je zavrnil svoje potovanje krog sveta na mali jahti, ki jo vidite v ozadju. Potovanje je trajalo dve leti. Na jamborih so zastave vseh onih držav, katere je obiskal.

Kretanje parnikov Shipping News

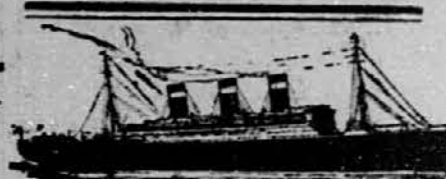
22. januarja: Roma, Genoa, Naples
Cleveland, Cherbourg
23. januarja: Olympia, Cherbourg
Colombo, Genoa, Naples
24. januarja: Paris, Havre
Saturnia, Trst (SKUPNI IZLET)
Minnetonka, Cherbourg
25. januarja: George Washington, Cherbourg, Bremen

1. februarja: George Washington, Cherbourg, Bremen
2. februarja: Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
3. februarja: Olympia, Cherbourg
4. februarja: Paris, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen
Lapland, Cherbourg, Antwerp
Hyndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
5. februarja: Presidente Wilson, Trst
Thuringia, Hamburg
6. februarja: New York, Cherbourg, Hamburg
7. februarja: Bremen, Cherbourg
8. februarja: Conte Biancamano, Genoa, Naples
Minnewaska, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
9. februarja: Bremen, Bremen
10. februarja: De Graasse, Havre
11. februarja: Suffren, Havre
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
12. februarja: Republic, Cherbourg, Bremen
13. februarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen

22. februarja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg
24. februarja: Olympia, Cherbourg
Colombo, Genoa, Naples
25. februarja: Paris, Havre
Saturnia, Trst (SKUPNI IZLET)
Minnetonka, Cherbourg
26. februarja: George Washington, Cherbourg, Bremen

I. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 24. marca, 1928.
II. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 12. maja, 1928.
III. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 2. junija, 1928.

Vačnoma parnikov odplujejo ponoči; potniki se vkrcajo dan pred.

Potujte na vladnih parnikih "pod ameriško zastavo". Vprašajte svojega lokalnega potniškega agenta za cene in lepake ali pišite na

United States Lines
45 Broadway, New York City

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 3. febr. — 24. febr.

(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Zadržite si prostor za vožnjo novega velikana

Ile de France 16. marca.

(Ob polnoči.)

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini.

Koledarski del in raznoterosti.

Postavni prazniki v različnih državah.

Slamnikarska obrt in sloveski slamnikarji.

Hudičeva noga.

Rojstni mesec in značaj žen ske.

Naplica v modernem prometu.

Kralj Ferdinand.

Cesarica Charlota.

Ustreljeni vojak.

Lindbergh — Chamberlain — Byrd.

Zgodba o ljubezni.

Dezela "Suhe giljotine".

V Idriji.

Roka.

To je Kismet.

Kilajška.

Rudar.

Iz Rock Springs, Wyo.

Mora.

V premogovniku.

Strah.

Naše stare korenine.

Usojeno je.

Tri črte o slovenski goverici.

Sacco in Vanzetti.

Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.

Resnice in rečenice.

Šaljivke in nagačinke.

Določbe o dedščinah.

KOLEDAR KRASI OBILO LEPIH SLIK

Stane

50c

s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.,

New York

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vred naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brzojavke.

Tudi nedržavljanl zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.

Glasovni odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prsilec osebno, bodisi v najbližji naselnski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz

starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljanke, ki žele dobiti sem stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili steti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

SAKSER

STATE BANK

82 Cortlandt Street

NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".